

2010

JAAARVERSLAG

FARO

COLOFON

Redactie

Jacqueline van Leeuwen & Jeroen Walterus

Tekstredactie

Birgit Geudens & Annemie Vanthienen

Vormgeving

Silke Theuwissen & Annemie Vanthienen

Verantwoordelijke uitgever

Marc Jacobs, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

Brussel, juni 2011

Met steun van de
Vlaamse overheid

INHOUD

WOORD VOORAF	4
DE ORGANISATIE (SD 0.1)	5
Raad van bestuur en algemene vergadering	5
Personeel	5
Interne zelfevaluatie	5
Beleidsplanning 2012-2016	5
DE WERKING	6
BELEIDS- EN VISIEVORMING (SD 0.2, 2.1, 2.3)	6
Prisma veldanalyse cultureel erfgoed (SD 2.1)	6
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING, EXPERTISE-UITWISSELING EN NETWERKING (SD 1.1, 1.2, 2.4)	7
ERFGOEDPARTICIPATIE EN MAKELAARDIJ (SD 1.5, 3.3)	8
E-CULTUUR EN INNOVATIE (SD 1.4, 2.5)	9
INTERNATIONALE SAMENWERKING (SD 1.6)	10
BEELDVORMING EN COMMUNICATIE (SD 1.3, 2.2, 3.1, 3.2)	11
FAROnet en sociale/professionele netwerken	12
Publicaties	12
KERNCIJFERS OVER DE WERKING	15
PERSONEELSKADER FARO 2010	16

WOORD VOORAF ■

FARO presenteert voor het eerst een beknopt jaarverslag. Dit past in onze inspanningen om het veld en alle geïnteresseerden nog beter te informeren over onze werking. We beperken ons daartoe tot de krachtlijnen van de voorbije werking.

2010 was een goed werkjaar, met ook enkele nieuwe trajecten, zoals een opdracht van UNESCO rond *capacity building* of van de Vlaamse overheid rond behoud en beheer van de collectie Ghysels. Het Prisma-project kwam op kruissnelheid, de resultaten oogsten we vooral in 2011. Het beleidsplan 2012-2016 werd met participatie van personeel, algemene vergadering en diverse veldspelers voorbereid in een context van groeiende onzekerheid over de hervorming van onze staatsstructuren en een snel evoluerend erfgoedveld. Een belangrijke symbolische doorbraak in 2010 was de publicatie van een visienota van minister Joke Schauvliege over immaterieel cultureel erfgoed op 17 december 2010. Dit was een heel positieve noot in het cultuurbeleid in het werkjaar 2010, naast een reeks interessante intentieverklaringen of uitdagingen die tijdens het Cultuurforum 2020 werden gelanceerd.

Het was dan ook met spijt dat we moesten vernemen dat FARO, alhoewel in 2010 tussentijds positief geëvalueerd door de overheid, onverwacht zware besparingen opgelegd kreeg. Naast de al lopende kleinere besparingen, werd eind oktober 2010 van overheidswege meegedeeld dat voor het volgende jaar 10 % van de voorziene subsidies niet zou worden uitgekeerd. We blijven evenwel geloven in het belang van een goed langetermijnbeleid voor duurzame investering in roerend en immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen, en in de onmisbare en neutrale sleutelrol die het steunpunt FARO speelt in deze nog steeds relatief achtergestelde sector in het culturele veld.

© Willem Blancke, KATHO

■ DE ORGANISATIE (SD 0.1)

Raad van bestuur en algemene vergadering

De leden van de raad van bestuur in 2010: Paul Catteeuw, Heidi De Nijn, Bruno De Wever, Anne Milkens, Johan Roelstraete, Inge Schoups, Fauzaya Talhaoui, Stefaan Top, Joost Vander Auwera en Paul Van Grembergen (voorzitter). De raad van bestuur vergaderde zeven keer in 2010.

De leden van de algemene vergadering in 2010: naast de leden van de raad van bestuur: Joost Caen, Ludo Collin, Christine De Weerd, Sylvie Dhaene, Isabelle Lowyck, Eva Van Hoye, Henri Vannoppen. De algemene vergadering kwam tweemaal samen in 2010.

Personeel

Op 31 december 2010 had FARO 29 personeelsleden (26,7 VTE) in dienst, waarvan vier medewerkers met een contract van bepaalde duur of een vervangingscontract. Acht medewerkers waren (hoofdzakelijk) verbonden aan projecten en evenementen. In 2010 verlieten vier medewerkers FARO en werden er drie aangevallen: Aylin Kelment (Win-Win ACTIVA plan), Silke Theuwissen en Eef Rombaut met extra middelen uit het Sociale Maribelfonds. Verder werd Geert Schumeth als tijdelijk projectmedewerker (1,5 dag per week) aangetrokken voor een samenwerking rond behoud en beheer van de collectie Ghysels, waarvoor FARO afzonderlijke financiering van de overheid ontvangt. Voor een overzicht van het personeel: zie p. 16.

Interne zelfevaluatie

FARO hield een interne zelfevaluatie met de medewerkers en de bestuursleden. Voor deze evaluatie werd gebruikgemaakt van een *quickscan* die gebaseerd is op de dertien domeinen van de Kwaliscoop. Het resultaat hiervan werd niet alleen gebruikt voor de gegevensverzameling van het nieuwe beleidsplan, maar geldt tevens als opstart met het oog op interne verbeterprojecten in 2011. Daarin staat de interne cellen- en dienstenstructuur centraal, die we in 2011 verder activeren en evalueren.

Beleidsplanning 2012-2016

In het kader van de beleidsplanning 2012-2016 werden diverse sessies opgezet met het personeel en de raad van bestuur rond missie en visie, gegevensverzameling, sterkte-zwakteanalyse en het formuleren van strategische en operationele doelstellingen. De opmaak van het plan lag in handen van een intern planningsteam. Het beleidsplan moet eind februari 2011 ingediend worden.

In de context van dit plannings- en evaluatietraject organiseerde FARO in het najaar een bevraging bij haar klanten, partners en gebruikers over de dienstverlening en de activiteiten van FARO. We publiceerden een rapport met de belangrijkste resultaten. Er namen 572 respondenten deel aan de bevraging. Uit de resultaten blijkt dat het draagvlak voor de activiteiten en (informatie)diensten van FARO relatief groot is en dat de grote meerderheid van de respondenten een positief beeld heeft van de organisatie. Een deel van de respondenten vraagt ook meer aandacht voor bepaalde noden van deelsectoren in het cultureel-erfgoedveld. (Meer info: www.faronet.be/blogs/jeroen-walterus/verslag-klanten-en-doelgroepenonderzoek-faro)

■ DE WERKING

BELEIDS- EN VISIEVORMING (SD 0.2, 2.1, 2.3)

FARO verleende voluit medewerking aan diverse beleidsverkenkende en beleidsvoorbereidende initiatieven en werkte mee aan diverse infosessies van het agentschap Kunsten en Erfgoed om het veld te informeren. Zie bijvoorbeeld de sessie over de toekomst van de expertisecentra in januari, of de infosessie in september voor collectiebeherende instellingen. Daar werden ook de nieuwe herkenningstekens voor erkende musea, archieven en erfgoedbibliotheken uitgereikt en werd de 'erfgoedkaart' van FARO gepresenteerd (www.erfgoedkaart.be).

Een belangrijke symbolische doorbraak in 2010 was het publiceren van een visienota van minister Joke Schauvliege over immaterieel cultureel erfgoed op 17 december 2010. De nota bouwt een doordachte en integrale beleidsvisie op over deze beleidsmaterie en legt de basis voor de ontwikkeling van het immaterieel cultureel-erfgoedbeleid in Vlaanderen. De UNESCO-conventie voor het waarborgen van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid van 2003 werd ook in 2010 intensief opgevolgd en gepromoot door FARO.

Diverse medewerkers participeerden aan de ateliërgesprekken van het Cultuurforum 2020 van minister Joke Schauvliege (www.cultuurforum.be), dat uitmondde in een publieksevenement op 7 juni in Gent. FARO gebruikte de doorbraken en conclusies van het Cultuurforum voor haar beleidsplanning en in de context van het Prisma-onderzoek (zie hierna).

Prisma veldanalyse cultureel erfgoed (SD 2.1)

Het traject veld- en toekomstanalyse cultureel erfgoed, gevat onder de noemer 'Prisma', is voor FARO een belangrijk beleidsverkenkend onderzoekstraject, dat in 2009 werd opgestart. We realiseren deze veldanalyse in samenwerking met het cultureel-erfgoedveld en met de steun van de Vlaamse overheid in de periode juni 2009 - juni 2011. De cultureel-erfgoedsector participeert aan het onderzoek via de klankbordgroep, de werkgroepen 'cijferboek', 'participatieonderzoek' en 'collecties' (rond een beschrijvingsmodel voor collecties) en via de ad-hocfocusgroepen. Meer info: www.faronet.be/prisma.

Binnen deze veldverkenning zijn er verschillende onderzoekslijnen:

- **toekomstanalyse (scenariodenken):** vanuit het perspectief 2020 (cf. ViA en Cultuurforum 2020) 'een toekomst maken voor cultureel erfgoed'. Er werden in een twintigtal sessies diverse scenario's ontwikkeld. We hebben een intern rapport opgesteld dat de belangrijkste kansen en bedreigingen voor de toekomst samenvat en een overzicht geeft van de voor- en nadelen van deze methode van toekomstverkenning;

- **cijferboek cultureel erfgoed:** beleidsrelevante gegevens over het cultureel-erfgoedveld te verzamelen in een 'cijferboek cultureel erfgoed'. Deze opdracht voeren we uit i.s.m. het agentschap Kunsten en Erfgoed, het departement CJSJ en in overleg met het cultureel-erfgoedveld. Voortbouwend op het studie- en consultatiewerk lanceerden we in het najaar de online bevragsingsmodule, opgezet door het departement CJSJ (DAR). Deze bevraging loopt door tot begin 2011, waarna een eerste analyse en evaluatie van het cijferboek volgt;
- **survey erfgoedverenigingen:** meer inzicht verkrijgen in de structuur en werking van verenigingen die actief zijn binnen het lokale erfgoedveld. De bevraging zelf vond plaats van juli tot en met augustus via een online enquête. Ze werd uitgevoerd bij 1.116 respondenten. 429 lokale erfgoedverenigingen vulden de enquête in, wat overeenkomt met een responspercentage van 39,5 %. In 2011 zal een publicatie verschijnen over dit onderzoek;
- **survey erfgoedparticipatie – bevolkingsonderzoek:** peilen naar de ruimere erfgoedparticipatie van de Vlamingen, het imago van de erfgoedsector en het draagvlak voor deze sector. We kozen voor een klassieke postenquête. In oktober 2010 werden 5.000 aselect gekozen Vlamingen aangeschreven. De respons strandde op net geen 40 %, wat gegeven de omvang van de vragenlijst een succes genoemd mag worden. De resultaten van het onderzoek worden in 2011 verwerkt en gerapporteerd;
- **thematisch onderzoek:** kortlopende thematische onderzoekstrajecten. Het gaat bijvoorbeeld over het ontwikkelen van visies op de toekomst en op het innovatiepotentieel van musea, archieven en erfgoedbibliotheken, over erfgoed en migratie, de behoud- en beheersproblematiek, netwerking, vrijwilligerswerk, intergenerationeel werken ... Doel is per onderzoek een beknopt maar verdiepend onderzoeksverslag op te stellen en te publiceren in 2011.

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING, EXPERTISE-UITWISSELING EN NETWERKING (SD 1.1, 1.2, 2.4)

In 2010 heeft FARO zijn uitgebreide vormingsaanbod onder de loep genomen. De vormingsactiviteiten werden vanaf 2010 zoveel mogelijk geclusterd in bredere trajecten. FARO versterkte bovendien de communicatie over deze vorming, via een aparte nieuwsbrief en een duidelijke focus op de website.

Een van de nieuwe trajecten betrof de vorming voor startende erfgoedprofessionals die in 2010 haar primeur beleefde. Samen met het agentschap Kunsten en Erfgoed en BAM organiseerde FARO een lezingenreeks over collectievorming en aankoopbeleid, die belangrijke spelers uit binnen- en buitenland samenbracht en resulteerde in een publicatie. Het modulair opleidingstraject over digitaliseren en digitaal archiveren en de 'update ICT' kon eveneens op veel belangstelling rekenen, net als een meerdaagse workshop over het maken van ondersteuningsvormen voor museale objecten die FARO organiseerde in samenwerking met International Academic Projects (UK). Samen met LOCUS organiseerde FARO *Erfgoed in zicht*, dat de link tussen lokaal cultuurbeleid en cultureel erfgoed moest versterken.

Deelnemers in actie tijdens de workshop mount making © FARO

Naast vorming staat FARO ook in voor advies en begeleiding. Zo voerde het steunpunt intensieve gesprekken met de sector volkscultuur en de expertisecentra om hun overgang naar het nieuwe decreet voor te bereiden. Daarnaast trok het steunpunt een aantal gestructureerde begeleidingstrajecten op gang, bijvoorbeeld rond veiligheidszorg, erfgoeddepots en culturele diversiteit. Voor de erfgoedcellen werd een traject opgezet omtrent de invulling van hun omgevingsanalyse.

Bibliotheek FARO © FARO. Foto: Bart Van der Moeren

De FARO-bibliotheek bood eveneens vele aanknopingspunten voor al wie zich verder wilde bekwamen in (aspecten van) de erfgoedwerking. In 2010 breidde FARO de collectie verder uit. Externe bezoekers konden in de bibliotheek terecht voor recente en relevante literatuur over erfgoeddisciplines en -praktijken. Daarnaast werd de collectie ook regelmatig geraadpleegd via interbibliothecair leenverkeer.

FARO besteedde ook aandacht aan de vorming van toekomstige erfgoedwerkers via het formele (hoger) onderwijs. Het reflectietraject *Erfgoedgeleerden* bestond uit een

reeks studiedagen en resulteerde in een rapport dat de lacunes in het onderwijsaanbod en mogelijkheden voor de toekomst toelicht. In het verlengde hiervan kwam ook de brochure *Welkom aan boord. De boeiende ontdekkingsreis van stagiairs in de erfgoedsector* tot stand.

In 2010 nam FARO zijn rol als makelaar in een breed netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties ter harte. Het steunpunt bracht verschillende spelers uit de erfgoedsector met elkaar in contact tijdens gesprekken, vormingsactiviteiten en informatiesessies. Deze vaak informele kennismakingsmomenten waren erop gericht expertise te delen, nieuwe perspectieven te openen en een nauwere samenwerking tussen de betrokkenen te stimuleren. In een aantal gevallen werd het gesprek achteraf voortgezet via een online gebruikersgroep. Er werden groepen opgericht rond digitaliseren, 'Schatten van*in mensen', Prisma-werkgroep collecties, traject omgevingsanalyse erfgoedcellen, auteursrechten.

Naast informele netwerkactiviteiten organiseerde FARO ook geformaliseerd overleg met een aantal kernspelers. De museumconsulenten vergaderden in 2010 verschillende keren ten huize van FARO. Het 'Bruseloverleg' bracht de erfgoedcellen twee keer rond de tafel met vertegenwoordigers van het agentschap Kunsten en Erfgoed en het kabinet Cultuur. Op regelmatige basis vond bovendien een steunpuntenoverleg plaats dat FARO en het agentschap de gelegenheid bood vlot in te spelen op de recente evoluties.

De makelaarsrol van FARO beperkte zich niet enkel tot 'erfgoedland'. Het steunpunt sloeg immers ook bruggen naar andere sectoren. Zo werden er onder meer (verdere) contacten gelegd met het hoger onderwijs, de samenlevingsopbouw, het jeugdwerk en de werking rond minderheden.

ERFGOEDPARTICIPATIE EN MAKELAARDIJ (SD 1.5, 3.3)

Net als in vorige jaren heeft FARO zich ook in 2010 ingespannen om cultureel erfgoed toegankelijk te maken voor een ruime gemeenschap. Het steunpunt gaf een aantal impulsen om de reflectie over en de praktijk van een brede erfgoedparticipatie te versterken.

Met de term 'makelaardij' werd een denkoefening gelanceerd over de vraag hoe erfgoedwerkers via een constructieve dialoog gemeenschapsvorming kunnen ondersteunen. De studiedag over dit thema mondde uit in een visietekst die in 2011 zal leiden tot een publicatie. Een denk- en doetraject rond intergenerationeel werken bracht theorie en praktijkervaring samen over het betrekken van verschillende generaties bij de erfgoedwerking. In het najaar debatteerden deelnemers uit verschillende sectoren over de uitdagingen voor erfgoed en migratie van de toekomst.

FARO zorgde ook voor praktische ondersteuning. De brochure *'t Zit in de familie* bracht heel wat tips en aandachtspunten samen om (groot)ouders en (klein)kinderen samen te laten genieten van erfgoed. Het steunpunt werkte ook actief mee aan de vijfde editie van Krokusriebels die in 2010 86 musea betrok bij het thema gezinsvriendelijkheid. Verschillende lokale besturen kregen ondersteuning bij het inzetten van erfgoed voor cultuurspreiding, -participatie en gemeenschapsvorming.

De tiende editie van de Erfgoeddag rond het thema 'FAKE' trok, zoals steeds, de kaart van een brede erfgoedparticipatie. De vijfde Week van de Smaak zette niet alleen de Spaanse keuken in de kijker, maar kon ook de levendige gemeenschap rond moestuinen en ecologisch tuinieren bij culinair erfgoed betrekken.

Speelse activiteit voor de Minardschouwburg in Gent tijdens Erfgoeddag 2010. © CJP | Erfgoeddag

E-CULTUUR EN INNOVATIE (SD 1.4, 2.5)

FARO zet in op e-cultuur, digitalisering en innovatie. Een belangrijke eyeopener in mei 2010 was de masterclass en de studiedag *Musea in een digitale cultuur. Naar een duurzaam beheer van digitaal erfgoed in musea*, georganiseerd i.s.m. het departement CJSM en het agentschap Kunsten en Erfgoed. De keynote werd gegeven door prof. dr. Ross Parry (Leicester University, Museum Studies), een autoriteit op het vlak van musea in een digitale cultuur.

FARO participeert ook actief in innovatieprojecten, zoals EPICS (IBBT, 2009-2011) en Archipel (IWT/IBBT, 2009-2011). EPICS (E-learning Platform in the Cultural heritage Sector) onderzoekt hoe digitaal erfgoed kan ingezet worden voor *'playful learning'* in een klascontext of via mobiele toestellen. FARO coördineert EPICS, en in 2012 zal het onderzoek resulteren in de ontwikkeling van een demonstrator. (Meer info: www.faronet.be/project/epics-e-learning-platform-in-the-cultural-heritage-sector). Het Archipel-project wil de problematiek van digitale archivering structureel aanpakken. Een consortium van universiteiten, erfgoed- en kunstenorganisaties en bedrijven gaat na wat het betekent om een gedecentraliseerd, duurzaam archief van digitale en multimediale objecten op te zetten. FARO-medewerkers zijn intensief betrokken bij de verschillende werkpakketten als onderzoeker en/of werkpakketleider. Meer info: www.archipel-project.be.

Expert in de klas: interactieve les in basisschool O.-L.-V.-Visitatie in Mariakerke (Gent). © FARO

FARO volgde als lid van het projectconsortium van Europeana (www.europeana.eu) en van het Europeana Vlaanderen-overleg de ontwikkelingen voor de ontsluiting van het erfgoed op Europees niveau. We werkten ook mee aan de opmaak van het ENUMERATE-projectvoorstel dat als vervolg van het NUMERIC-project de activiteiten rond het monitoren van digitaal erfgoed op Europees niveau zal opnemen.

Met steun van het departement CJSM realiseerde FARO het e-cultuur demonstratieproject 'De virtuele erfgoedexpert in de klas'. Dit is een innovatieve, educatieve ICT-toepassing die breedbandtechnologie implementeert in het onderwijs en de erfgoedsector. Via een testopstelling konden leerlingen langs een breedbandverbinding live in de klas praten met experts op afstand via video- of webconferencingtools. Meer info: www.faronet.be/virtuele-erfgoedexpert.

FARO exploreerde in 2010 ook de mogelijkheden van de combinatie tussen gaming en erfgoed(ontsluiting). Zo is FARO lid van de gebruikerscommissie van het TETRA-project OSMA Serious Game Engine voor Games Based Learning en werkt het mee aan een demonstrator rond erfgoed. Meer info: www.faronet.be/project/osma-serious-game-engine-voor-games-based-learning.

FARO hecht ook een groot belang aan de introductie van opensourcesoftware in het cultureel-erfgoedveld. Vandaar het ondersteuningstraject rond CollectiveAccess, opensourcesoftware voor het ontsluiten en beheren van collecties van musea, archieven en digitale collecties. Meer info: www.faronet.be/groepen/collectiveaccess.

INTERNATIONALE SAMENWERKING (SD 1.6)

De UNESCO-conventie voor het waarborgen van immaterieel cultureel erfgoed (2003) werd ook in 2010 intensief opgevolgd en gepromoot door FARO. Het steunpunt werkte intensief mee aan de Vlaamse dossiers voor de internationale representatieve lijst. Op vraag van UNESCO stelde FARO bovendien een cursuspakket samen getiteld *Capacity building: Implementing the 2003 UNESCO Convention in National Policies*. Daarnaast coördineerde FARO een uitwisselingsproject rond *Living Human Treasures* (Levende Menselijke

Germaine Deruyter, meesters in het kantklossen.
Foto © Alan Govenar

Schatten). De Amerikaanse etnoloog en fotograaf Alan Govenar breidde zijn fotoreeks van Amerikaanse 'Treasures' uit met Vlaamse 'Schatten'. Dit resulteerde in een reizende tentoonstelling *Schatten van*in mensen* die haar première beleefde in het UNESCO-hoofdgebouw in Parijs. In een aangepaste versie reisde ze ook rond in Vlaanderen. Een brochure bundelde de Amerikaanse en Vlaamse portretten en een internationaal colloquium gaf inzicht in de Amerikaanse formules van omgang met immaterieel cultureel erfgoed.

FARO coördineerde in 2010 nog twee andere internationale projecten. Zo begeleidde het steunpunt in Zuid-Afrika het project *Providing cultural stepping stones for community youths*. Dit project zette mondelinge geschiedenis in om de alledaagse cultuur in de *townships* vast te leggen. In het kader van een samenwerkingsproject met de universiteit van Laval (Québec) ontving FARO in het najaar een delegatie Canadese museologen. Samen met vertegenwoordigers uit Vlaamse en Nederlandse musea namen zij het multimediegebruik in kleine musea onder de loep.

FARO organiseerde in 2010 drie inspirerende masterclasses met internationale experts. Prof. dr. Michael Shanks (Stanford University) sprak over (lokale) erfgoedontsluiting. Alan Weiss (Tish School of Arts, New York) filosofeerde over de band tussen eten, herinnering en erfgoed. En prof. dr. Ross Parry (Leicester University, Museum Studies) gaf een masterclass over musea in een digitale cultuur. Internationale sprekers waren ook te beluisteren tijdens verschillende sessies in de reeksen *Erfgoedgeleerden* en *Collectievorming*.

In 2010 was er ten slotte ook ruime gelegenheid om verwante organisaties uit het buitenland te ontmoeten, zoals bijvoorbeeld in de internationale netwerken rond UNESCO, Spectrum en Europeana. Via participatie aan de Arts Flanders-nieuwsbrief beschikt FARO bovendien over een flexibel Engelstalig communicatiekanaal.

BEELDVORMING EN COMMUNICATIE (SD 1.3, 2.2, 3.1, 3.2)

De website, de nieuwsbrief en het tijdschrift van FARO zijn de instrumenten bij uitstek waarmee FARO het cultureel-erfgoedveld informeert. De website en de nieuwsbrief informeren heel van de naald, maar bieden ook verdiepende informatie aan. Met *faro/tijdschrift over cultureel erfgoed* bieden we een forum aan voor stevige, verdiepende artikels. Het tijdschrift verscheen viermaal, met een aantal themadossiers over opleidingen, erfgoedbibliotheken en immaterieel erfgoed. We publiceerden praktijkgerichte en verdiepende of internationale publicaties onder de imprint 'Pharo publishing'. FARO droeg ook bij aan de beeldvorming over cultureel erfgoed via de pers. De pers had sterke interesse voor UNESCO en immaterieel erfgoed (nieuwe erkenningen), maar uiteraard ook voor de evenementen Erfgoeddag, Krokusriebels en de Week van de Smaak of naar aanleiding van kalenderfeesten. Ten slotte lokken ook FARO-publicaties of activiteiten zoals de tentoonstelling *Schatten van*in mensen*, persaandacht uit.

FAROnet en sociale/professionele netwerken

De website www.faronet.be bleef ook in 2010, twee jaar na de lancering in februari 2008, snel aangroeien. Uit het klantenonderzoek bleek een grote tevredenheid met de site, maar werd wel gevraagd naar een nog meer fijnmazige ontsluiting. Het systeem van 'groepen' waarin professionals uit het cultureel-erfgoedveld samengebracht worden in een 'Community of Practice', kende in 2010 een echte doorstart met diverse nieuwe groepen en tientallen nieuwe leden. Sinds februari is FARO ook aanwezig op de sociale netwerksite Twitter en werd er ook een FARO-groep opgericht op de professionele netwerksite LinkedIn (www.linkedin.com/groups/FAROnet-cultureel-erfgoed).

In september 2010 werd de erfgoedkaart van Vlaanderen & Brussel gelanceerd (www.erfgoedkaart.be).

Met zo'n 1.700 opgenomen musea, archiefinstellingen, erfgoedbibliotheken, erfgoedverenigingen, organisaties voor volkscultuur, expertisecentra, erfgoedcellen, lokale erfgoedverenigingen ... is de erfgoedkaart dé referentie voor erfgoedorganisaties uit Vlaanderen en Brussel.

Publicaties

FARO | TIJDSCHRIFT OVER CULTUREEL ERFGOED

FARO | TIJDSCHRIFT OVER CULTUREEL ERFGOED

FARO | TIJDSCHRIFT OVER CULTUREEL ERFGOED

FARO | TIJDSCHRIFT OVER CULTUREEL ERFGOED

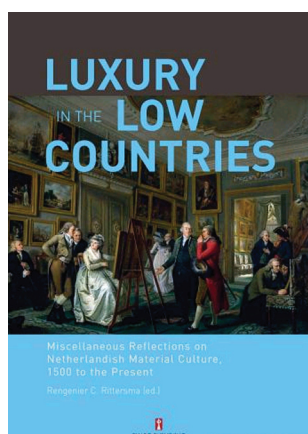
faro | tijdschrift over cultureel erfgoed verschijnt viermaal per jaar (in maart, juni, september en december). Een jaarabonnement kost voor Belgische abonnees slechts 12,50 euro. Buitenlandse abonnees betalen 15 euro. U betaalt na ontvangst van de factuur. Voor abonnementen vanuit het buitenland geldt volgende IBAN-code: BE02 0682 4904 8840 en BIC-code: GKCCBEBB. Abonneren kan via www.faronet.be/abonneren.

Samen met Patricia G rimont, Jacky Legge, Vincen Beeckman en Recyclart, *Garde Robe*, Brussel, Pharo Publishing, 2010.
Prijs: 12,50 euro (excl. verzendingskosten)

Jacqueline van Leeuwen, *Welkom aan boord: de boeiende ontdekkingsreis van stagiairs in de erfgoedsector*, Brussel, FARO, 2010.
Elektronisch: www.faronet.be/e-documenten
Prijs: Gratis (excl. verzendingskosten)

R. Rittersma, *Luxury in the Low Countries. Miscellaneous Reflections on Netherlandish Material Culture, 1500 to the Present*, Brussel, Pharo Publishing, 2010.
Prijs: 20 euro (excl. verzendingskosten)

Roel Daenen en Hildegard Van Genechten, *t Zit in de familie. Cultureel erfgoed vanuit gezinsperspectief*, Brussel, FARO, 2010.
Elektronisch: www.faronet.be/e-documenten
Prijs: Gratis (excl. verzendingskosten)

Paul Depondt, *Met nieuwsgierige blik. Collectievorming en aankoopbeleid in Vlaanderen*, Brussel, ASP Editions, 2010.
Prijs: 25 euro
Verkrijgbaar via de website van de uitgeverij of in de betere boekhandel. Zie: www.aspeditions.be/article.aspx?article_id=METNIE657R

Katrijn Van Bouwel, Frederik Hautain en Hilde Brepoels, *stEUw: Europese stoofverhalen*, Brussel, FARO, 2010.
Elektronisch: www.weekvandesmaak.be
Prijs: Gratis (excl. verzendingskosten)

Tenzij anders vermeld, kunnen alle publicaties besteld worden via het online bestelformulier op www.faronet.be/publicatie-bestellen. U betaalt na levering en na ontvangst van de factuur. Prijzen zijn exclusief verzendingskosten.

KERNCIJFERS OVER DE WERKING

Middelen basiswerking	Budget 2010 Personeel Personeel – aantal vrouwen Personeel – aantal mannen	1.997.171 € 20,9 VTE 13 9
Middelen projectwerking	Budget 2010 Personeel – (tijdelijke) medewerkers projecten Personeel – aantal vrouwen Personeel – aantal mannen	947.120 € 5,8 VTE 3 4
Vormingsactiviteiten	Vormingsactiviteiten Deelnemers Vormingsuren	51 1.172 241
FAROnet	Unieke bezoekers (bron: Google Analytics) Paginaweergaves (bron: Google Analytics) Blogberichten Nieuwsberichten Vacatureberichten Kalenderberichten	244.841 657.280 188 181 169 442
Databank erfgoedveld	Geregistreerde erfgoedorganisaties en -verenigingen	2.573
Elektronische nieuwsbrief	Abonnees	5.460
Bibliotheek	Aanwinsten Uitleningen en IBL	332 486
<i>faro tijdschrift over cultureel erfgoed</i>	Oplage (4 nrs. per jaargang) Artikels Betalende abonnees Ruilabonnementen Gratis verzending en proefnummers Losse verkoop en verspreiding (studiedagen, beurzen...)	2000 52 246 142 ca. 600 ca. 800
Publicaties	Monografieën (FARO of/en i.s.m. andere uitgeverij) Brochures Rapporten (pdf)	4 2 5
Externe publicaties	Bijdragen in externe tijdschriften en publicaties	26
Lezingen	Lezingen	118
Erfgoeddag	Activiteiten Deelnemers	572 ca. 235.000
Week van de Smaak	Activiteiten Deelnemers	1.184 ca. 180.000

PERSONEELSKADER FARO 2010

Anita Caals	Stafmedewerker organisatieontwikkeling en kwaliteitszorg	02 213 10 89
dr. Alexander Vander Stichele	Onderzoeksmedewerker Prisma-project	02 213 10 75
Annemie Vanthienen	Stafmedewerker informatiebeheer bibliotheek	02 213 10 68
Ans Vande Cotte (tot 31/12/10)	Stafmedewerker communicatie	
Aylin Kelment	Administratief medewerkster	02 213 10 60
Bart De Nil	Stafmedewerker archieven digitaal erfgoed	02 213 10 87
Birgit Geudens	Directiesecretaresse office manager	02 213 10 63
Bram Wiercx	Stafmedewerker informatiebeheer ICT	02 213 10 67
dr. Gregory Vercauteren	Stafmedewerker lokaal erfgoedbeleid	02 213 10 72
Griet Kockelkoren	Stafmedewerker behoud en beheer	02 213 10 86
Hildegarde Van Genechten	Stafmedewerker erfgoedbemiddeling publiekswerking	02 213 10 71
dr. Jacqueline van Leeuwen	Stafmedewerker organisatieontwikkeling en kwaliteitszorg	02 213 10 88
dr. Jeroen Walterus	Adjunct-directeur	02 213 10 69
Katrijn D'hamers	Stafmedewerker culturele diversiteit communicatie	02 213 10 76
Louise Kabiro	Stafmedewerker boekhouding financiën	02 213 10 66
Leon Smets	Stafmedewerker behoud en beheer	02 213 10 70
dr. Marc Jacobs	Directeur	02 213 10 63
Peter Deruyter	Netwerkbeheerder De Priem	02 213 10 83
dr. Rob Belemans	Stafmedewerker immaterieel erfgoed	02 213 10 74
Silke Theuwissen	Stafmedewerker communicatie	02 213 10 65
Sofie Van Kerkhoven	Administratief medewerkster	02 213 10 64
PROJECTEN 2010		
Roel Daenen	Coördinator Erfgoeddag	02 213 10 81
Leen Breyne	Projectmedewerker Erfgoeddag	02 213 10 82

Hilde Brepoels	Coördinator Week van de Smaak	02 243 13 52
Eef Rombaut	Projectmedewerker Week van de Smaak	02 243 13 50
Frederik Hautain (tot 30/11/10)	Projectmedewerker Week van de Smaak	
dr. Olga Van Oost	Onderzoeksmedewerker Archipel	02 213 10 79
Jeroen Poppe	Onderzoeksmedewerker Archipel	02 213 10 73
Geert Schumeth	Projectmedewerker collectie Ghysels	

Medewerkersprofielen op FAROnet: www.faronet.be/medewerkers